

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.002.05.2016
P/16/001

PRZESYŁKA / ~~.....~~

OSO + Fm
D

URZĄD MIEJSKI W NIDZICY
Wpłynęło.....
podbie.....
Zał: ..... znak: 4671

Z 5 MAR. 2016

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2015 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Marian Staszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98793 z dnia 04.02.2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski, 11-100 Nidzica, Plac Wolności 1 (dalej: Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Kosmala, Burmistrz. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena planowania i wykorzystania w 2015 roku przez Gminę Nidzica (dalej: „Gmina”) wybranych dotacji celowych z budżetu państwa. Badaniem objęto planowanie i wykorzystanie dotacji w następujących działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 1) dział 750 (Administracja publiczna), rozdział 75011 (Urzędy wojewódzkie) – dotacja na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (sprawy obywatelskie),
- 2) dział 852 (Pomoc społeczna), rozdział 85212 (Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) – dotacja na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (świadczenia z funduszu alimentacyjnego),
- 3) dział 600 (Transport i łączność), rozdział 60016 (Drogi publiczne gminne) – dotacja na zadania własne gminy.

Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej w 2015 r. wyniosły 8.573.072 zł. W rozdziale 75011 wykorzystano je w kwocie 185.793 zł (100%), zaś w rozdziale 85212 (obejmującym zarówno świadczenia rodzinne jak i świadczenia z funduszu alimentacyjnego), z ogólnej kwoty 8.387.279 zł na świadczenia alimentacyjne wydatkowano 1.418.987 zł. W rozdziale tym nie wykorzystano 147.430 zł, co stanowiło 1,8% kwoty przewidzianej do wydatkowania. Dotację na zadania własne w zakresie dróg (rozdział 60016), w kwocie 2.137.492 zł, Gmina wykorzystwała w całości.

Kontrolą objęto dotacje na zadania zlecone na łączną kwotę 1.604.780 zł, co stanowiło 18,7% dotacji z budżetu państwa otrzymanych przez Gminę na ten cel. Badaniem objęto również dotację na zadania własne Gminy w rozdziale 60016.

(dowód: akta kontroli str. 13-14, 68)

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie oraz wykorzystanie przez Gminę wybranych dotacji w z budżetu państwa. Dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz na zadania własne gmin – drogi publiczne gminne, były ujęte w budżecie Gminy w wielkościach określonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (dalej: „Wojewodę”), a zmiany kwot dotacji były wprowadzone do planu finansowego na bieżąco. Analizowane podczas tej kontroli dotacje były wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone, a środki finansowe do realizacji przez jednostkę budżetową Gminy – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: „Ośrodek” lub „MOPS”), przekazywane były bezzwłocznie po otrzymaniu ich przez Urząd. Zaplanowane inwestycje drogowe były zrealizowane w terminie wynikającym z umowy z Wojewodą oraz Gmina wniosła zaplanowany wkład własny. Urząd w terminie i rzetelnie sporządził roczne sprawozdania budżetowe Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego (dalej: „j.s.t.”).

IV. Wyniki kontroli

1. Planowanie przez Gminę Nidzica dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu faktycznego

1.1. Zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich

W dniu 22 października 2014 r., tj. w terminie wynikającym z art. 143 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ (dalej: „ustawy o finansach publicznych”) Urząd otrzymał z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (dalej: „Urzędu Wojewódzkiego”) informację o wstępnych kwotach dochodów budżetowych i dotacji celowych z budżetu państwa na 2015 r. Podano w niej, że łączna kwota dotacji na zadania z zakresu spraw obywatelskich wynosi 132.146 zł. Z ww. pisma wynikało, że podziału na poszczególne gminy dotacji celowej przeznaczonej na realizację zadań zleconych z zakresu ewidencji ludności, dowodów osobistych, rejestracji stanu cywilnego oraz zmian imion i nazwisk dokonano w Urzędzie Wojewódzkim z zastosowaniem wytycznych Ministerstwa Finansów, tj. według kryterium liczby zarejestrowanych przez gminy spraw z tego zakresu w 2013 r.², z uwzględnieniem ujednoczonego czasu realizacji poszczególnych zadań oraz jednolitej stawki roboczogodziny we wszystkich województwach.

Zarządzeniem z 12 listopada 2014 r. Burmistrz przyjął projekt budżetu Gminy na 2015 rok, uwzględniając w nim w rozdziale 75011 kwotę 132.746 zł, z tego 129.102 zł na wydatki z zakresu ewidencji ludności, powiększone o 3.044 zł na prowadzenie wpisów do rejestru działalności gospodarczej i 600 zł na wydatki związane z planowaniem operacyjnym funkcjonowania Gminy w czasie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Przyznane dotacje nie obejmowały kwoty na renowację ksiąg stanu cywilnego. Rada Miejska uchwaliła budżet Gminy na 2015 r. w dniu 29 stycznia 2015 r.³

W dniu 16 lutego 2015 r. Urząd otrzymał z Urzędu Wojewódzkiego informację o decyzji Wojewody ustalającej kwoty dochodów budżetowych i dotacji celowych

¹ Dz. U. z 2013 roku poz. 885 ze zm. W tym terminie podano też informacje o dotacjach w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego (dział 852 rozdział 85212) oraz na inwestycje – drogi publiczne gminne (dział 600 rozdział 60016).

² Urząd podał dane w piśmie z 9.01.2014 r.

³ Uchwała Nr IV/32/2015, weszła z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 roku, została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2015.488 w dniu 3.02.2015 roku.

z budżetu państwa na 2015 r., ujętych budżecie Wojewody.⁴ Podano w niej, że łączna kwota dotacji na zadania z zakresu spraw obywatelskich nie uległa zmianie i wynosi 132.746 zł. Informacja ta przekazana została Urzędowi w terminie nieprzekraczającym 21 dni po uchwaleniu budżetu, tj. zgodnie z art. 148 ust. 1 ustawy o finansach publicznych⁵.

Zarządzeniem z 30 października 2015 r. Burmistrz zwiększył o 53.047 zł plan dotacji celowych na zadania z zakresu spraw obywatelskich, po otrzymaniu (26 października 2015 r.) informacji o decyzji Wojewody zwiększającej dotację w tym zakresie. Po zmianie tej, kwota dotacji w dziale 750, rozdziale 75011 wyniosła 185.793 zł.

(dowód: akta kontroli str. 4-17, 68)

1.2. Zadania zlecone z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Sprawy z zakresu pomocy społecznej prowadzone są w Gminie przez MOPS – jednostkę organizacyjną Gminy działającą w formie jednostki budżetowej w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. W statucie Ośrodka zapisano, że do jego zadań należy m.in. przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych⁶. Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka jest roczny plan finansowy, a jego działalność jest finansowana ze środków budżetu państwa, budżetu Gminy oraz ze środków pozabudżetowych⁷.

Pracownicy MOPS posiadali aktualne upoważnienia i pełnomocnictwa Burmistrza do prowadzenia spraw z zakresu pomocy społecznej, w tym świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 18-26)

Z danych uzyskanych z Ośrodka na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸ wynika, że MOPS, tworząc projekt budżetu na 2015 rok, dokonywał szacunków wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji w 2015 r. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w dziale 852, rozdziale 85212, § 2010. Kwoty te były oszacowane na podstawie liczby i wielkości poszczególnych rodzajów świadczeń oraz kosztów ich obsługi. Projekt budżetu na 2015 r. został przekazany do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego 6 czerwca 2014 r. Kolejny projekt budżetu na 2015 r. przekazany został do Urzędu Wojewódzkiego 19 czerwca 2015 r. W związku ze zwiększeniem wysokości kryterium dochodowego oraz niektórych z wypłacanych świadczeń rodzinnych, 23 lipca 2015 r. dokonano weryfikacji środków w rozdziale 85212 § 2010, a kolejną weryfikację potrzeb Ośrodek przekazał do Urzędu Wojewódzkiego 11 grudnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 27-78)

W projekcie budżetu na 2015 r., przekazanym przez Ośrodek do Urzędu Wojewódzkiego w czerwcu 2014 r., w rozdziale 85212 § 2010 zaplanowano kwotę 8.135.806 zł, w tym 1.417.526 zł na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

⁴ Decyzja FK 5/2015 z dnia 16 lutego 2015 r., po uchwaleniu ustawy budżetowej na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 roku, Dz. U. z 2015 r. poz. 153 z dnia 29 stycznia 2015 roku.

⁵ W tym terminie podano też informacje o dotacjach w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego (dział 852 rozdział 85212) oraz na inwestycje – drogi publiczne gminne (dział 600 rozdział 60016).

⁶ W §4 ust. 3 pkt 3 i pkt 4 statutu Ośrodka. Statut był przyjęty uchwałą Nr XLIII/602/2014 Rady Miejskiej w Nidzicy z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy. Uchwała ta była ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego 17 lutego 2014 roku, poz. 753 i weszła w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia.

⁷ Według §7 ust. 2 i 3 statutu Ośrodka.

⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

Po otrzymaniu pisma Wojewody z 22 października 2014 r., Burmistrz, zarządzeniem z 12 listopada 2014 r., przyjął projekt budżetu Gminy na 2015 r., uwzględniając w nim podaną w tym piśmie kwotę 8.380.251 zł na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zaś Rada Miejska w dniu 29 stycznia 2015 r. uchwaliła budżet Gminy na 2015 r., przyjmując w nim tę kwotę na ww. fundusz.

Na podstawie informacji z Urzędu Wojewódzkiego, dotyczących zmian wysokości wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, Burmistrz czterokrotnie skorygował ujęty w budżecie Gminy na 2015 r. plan dotacji celowych, które:

- zmniejszył do 8.175.180 zł (27 lutego),
- zmniejszył do 7.778.297 zł (26 marca),
- zwiększył do 8.373.229 zł (30 września),
- zwiększył do 8.387.279 zł (27 listopada), to jest do kwoty o 7.028 zł większej niż pierwotnie zaplanowano.

(dowód: akta kontroli str. 4-8, 13-14, 36, 69-78)

1.3. Inwestycje – drogi publiczne gminne (dział 600, rozdział 60016)

W dniu 30 września 2014 r. Gmina złożyła w Urzędzie Wojewódzkim wnioski o dofinansowanie, w ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych – etap II, Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”, zadania pn. „Przebudowa dróg gminnych nr 190525N (ul. Miła), nr 190598N (ul. Spokojna), nr 190603 (ul. Piękna), nr 190577N (ul. Leśna) w Nidzicy”. We wniosku tym długość odcinków dróg objętych zadaniem określono na 1.860 m (drogi gminne), zaś wnioskowaną kwotę dotacji na 3.000.000 zł (42% ogólnych kosztów zadania oszacowanych na 7.125.206 zł brutto). We wniosku podano również m.in. kwotę 5.000 zł, jako dofinansowanie przez Powiat Nidzicki (w ramach umowy o partnerstwie z 26 września 2014 roku) i termin realizacji ww. przebudowy dróg – do 30 listopada 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 79-90)

W projekcie budżetu Gminy na 2015 r., na wydatki inwestycyjne – przebudowę ulic: Miła, Spokojna, Piękna i Leśna przewidziano kwotę 7.239.210 zł. W budżecie Gminy na 2015 r. uchwalonym przez Radę Miejską, na tę inwestycję uwzględniona została ww. kwota, w której 3.005.000 zł stanowiły środki dotacji (tj. 3.000.000 zł – dotacja celowa z budżetu państwa oraz 5.000 zł – z Powiatu Nidzica).

Rada Miejska uchwaliła zmniejszenie budżetu na przebudowę ulic Miła, Spokojna, Piękna i Leśna w zakresie:

- planowanych wydatków na 6.289.210 zł (dotacja 3.005.000 zł) – 30 czerwca,
- planowanych wydatków na 4.761.702 zł (dotacja 2.137.492 zł)⁹ – 27 sierpnia,
- planowanych wydatków na 4.691.702 zł (dotacja 2.137.492 zł) – 24 września.

Zmiany te wynikały z korekt wartości ww. zadania inwestycyjnego po przeprowadzonym przetargu na wykonanie robót. Ostatecznie kwota dotacji z budżetu Wojewody została skorygowana na 2.132.492 zł (50% kosztów zadania) w aneksie z 19 sierpnia 2015 r. do umowy o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa przebudowy ww. ulic.

(dowód: akta kontroli str. 13-14, 78-134)

⁹ Dotacja 2.137.492 zł składała się z kwot: 2.132.492 zł z budżetu Wojewody i 5.000 zł z budżetu Powiatu Nidzica.

2. Wykorzystanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

2.1. Gmina otrzymywała środki finansowe z Urzędu Wojewódzkiego sukcesywnie, zgodnie z upływem roku (w zakresie spraw obywatelskich) i w kwotach nie mniejszych niż zapotrzebowane (na wydatki alimentacyjne). Kwoty dotacji na budowę dróg wynikały z postępu robót, a wnioski o dotacje Gmina składała po zrealizowaniu przez wykonawcę etapu robót. Analiza dokumentacji księgowej przeprowadzona w czasie tej kontroli wykazała, że środki finansowe z budżetu państwa były przekazywane w terminach umożliwiających realizację zadań. I tak:

- Zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich.

Dotacja na wydatki z zakresu ewidencji ludności przekazywana była na rachunek budżetu Urzędu (konto 133) w miesięcznych ratach po 10.760 zł, to jest w 1/12 części z kwoty 129.102 zł od stycznia do września 2015 r. Po zwiększeniu dotacji o 53.047 zł, Urząd Wojewódzki przekazał dotacje w kwotach 14.536 zł w październiku, 35.530 zł w listopadzie i 35.243 zł w grudniu.

(dowód: akta kontroli str. 4-17, 135-140)

- Zadania zlecone z zakresu świadczeń alimentacyjnych.

MOPS składał zapotrzebowanie na dotacje na świadczenia rodzinne i alimentacyjne bezpośrednio do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego, w terminie do 7 dnia danego miesiąca, z wyjątkiem danych w czerwcu – do 19, w październiku – do 28 (dodatkowe zapotrzebowanie) i w grudniu – do 11. Kwoty zapotrzebowań wynosiły od 673.209 zł w styczniu do 800.000 zł we wrześniu. Analiza dokumentacji księgowej dotyczącej przepływu środków dotacji wykazała, że kwoty przekazane MOPS (narastająco) były większe o 11.907 zł (w styczniu) i 239.752 zł (w czerwcu) od sumy wypłat w miesiącach poprzedzających i zapotrzebowania dotacji na dany miesiąc.

Z danych uzyskanych z Ośrodka na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli wynika, że w 2015 r. MOPS otrzymywał od Gminy środki dotacji z budżetu państwa na świadczenia rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego w terminach umożliwiających prawidłową realizację zadań.

(dowód: akta kontroli str. 27-35, 38-52, 54-68, 139-146)

- Inwestycje – drogi publiczne gminne (dział 600, rozdział 60016).

Dotacja przekazana została w terminach określonych w umowie o dofinansowanie przebudowy czterech ulic gminnych w Nidzicy, zawartej z Wojewodą w dniu 17 czerwca 2015 r.¹⁰ Gmina wystosowała wnioski o dotacje 28 sierpnia i 7 grudnia 2015 r., po odbiorach robót od wykonawcy. Analiza dokumentów księgowych wykazała, że na konto 901 Dochody budżetu Gminy (transport i łączność) z Urzędu Wojewódzkiego wpłynęło łącznie 2.132.492 zł (cała kwota wynikająca z umowy). Środki te zostały przekazane Gminie w dwóch ratach: 949.453 zł we wrześniu 2015 r. i 1.183.039 zł w grudniu 2015 r. Przed rozpoczęciem robót budowlanych, w marcu 2015 r. na konto dochodów budżetu Gminy wpłynęła również kwota 5.000 zł dotacji z Powiatu Nidzica.

(dowód: akta kontroli str. 119-122, 147- 166, 284-285)

W trakcie roku budżetowego nie wystąpiły przypadki blokowania wydatków przez Wojewodę lub dochodzenia należnych dotacji w postępowaniu sądowym w odniesieniu do objętych niniejszą kontrolą dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 167)

¹⁰ Kwota 3.000.000 zł zmniejszona do 2.132.492 zł, aneksem z 19.08.2015 r. do umowy z 17.06.2015 r. o przekazaniu dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania: „Przebudowa dróg gminnych nr 190525N (ul. Miła), nr 190598N (ul. Spokojna), nr 190603 (ul. Piękna), nr 190577N (ul. Leśna) w Nidzicy.”

2.2. Według wyliczeń Urzędu i MOPS, w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i zadań zleconych ustawami, w 2015 r. Gmina wydatkowała środki własne w kwotach: 88.804 zł – w zakresie spraw obywatelskich i 76.052 zł – świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. Wydatkowano je na część wynagrodzeń dotyczących obsługi świadczeń, utrzymanie lokalu i inne usługi.

Burmistrz wyjaśnił, że w związku z ponoszeniem przez Gminę wydatków przekraczających otrzymywane dotacje z budżetu państwa w zakresie spraw obywatelskich, podjął m.in. następujące działania:

- W grudniu 2012 r. wystąpił do Wojewody wykazując, że na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej¹¹ kwoty dotacji celowych przyznane przez Wojewodę były zbyt małe, gdyż wyniosły:
  - 192.000 zł w 2010 r., a Gmina poniosła dodatkowo 61.494 zł kosztów ze środków własnych,
  - 153.908 zł w 2011 r., dodatkowe koszty Gminy to 81.550 zł,
  - 143.781 zł w 2012 r., dodatkowo Gmina poniosła nakłady 94.681 zł ze środków własnych.

Wojewoda odpowiedział, że nie ma możliwości zwiększenia budżetu w tym zakresie.

- W marcu 2013 r. wystąpił do Ministerstwa Finansów opisując ww. sytuację i prosząc o wskazanie źródła finansowania zadań zleconych w zakresie powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej i działalności gospodarczej. Ministerstwo Finansów stwierdziło m.in., że kwoty przydziela wojewoda, uwzględniając możliwości finansowe budżetu państwa.
- W marcu 2014 r. zgłosił chęć współpracy z Zarządem Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich z zamiarem wspólnego dochodzenia w sądzie zapłaty przez Skarb Państwa poniesionych wydatków na zadania zlecone. Związek odstąpił od udzielenia pomocy prawnej zrzeszonym gminom z uwagi na małą liczbę zainteresowanych gmin i zbyt wysokie koszty postępowania sądowego.

Z uwagi na bezskuteczność dotychczasowych działań, Gmina nie wystąpiła o zwrot 88.804 zł nakładów poniesionych dodatkowo w 2015 r. ze środków własnych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i zleconych ustawami w zakresie spraw obywatelskich.

(dowód: akta kontroli str. 27, 135-195)

Według wyliczeń MOPS, w 2015 r. realizację zadań w zakresie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych Ośrodek finansował za pomocą środków własnych w kwocie 76.052 zł. Koszty obsługi świadczeń nie przekroczyły 3% dotacji przekazanej przez Urząd Wojewódzki i dlatego nie wystąpiono o dodatkowe środki finansowe.

(dowód: akta kontroli str. 27, 175-181, 195)

2.3. W 2015 r. Ośrodek nie składał do Urzędu dyspozycji wypłat środków dotacji z budżetu państwa na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, gdyż zgodnie z nałożonym obowiązkiem, do 7 dnia każdego miesiąca sporządzał i przekazywał do Urzędu Wojewódzkiego meldunki z wykonania i zapotrzebowania na środki w rozdziale 85212 §2010. Analiza dokumentacji księgowej dochodów i wydatków wykazała, że Gmina przekazywała MOPS środki na wydatki z dotacji celowej na zadania zlecone przyjęte w uchwale budżetowej po otrzymaniu ich

¹¹ Dotyczy to dotacji celowych na zadania zlecone Gminie ustawami w zakresie administracji rządowej, ujęte w dziale 750, rozdziale 75011 § 2010 klasyfikacji budżetowej.

od dysponenta, to jest z Urzędu Wojewódzkiego. Taki tryb przekazywania wynikał z zarządzenia Burmistrza z 22 marca 2012 r.¹²

Urząd Wojewódzki przekazywał dotacje na świadczenia rodzinne oraz alimentacyjne w każdym miesiącu na rachunek budżetu Gminy w trzech – pięciu transzach, w kwotach od 22.227 zł do 334.971 zł. Dotacje te wpływały na rachunek budżetu (konto 133), księgowane były na koncie 901 Dochody budżetu i w tym samym miesiącu przekazywane do MOPS.¹³

(dowód: akta kontroli str. 28-68, 139-146, 196-197)

2.4. Zgodnie z wymogiem art. 150 ustawy o finansach publicznych, Wojewoda zawarł z Gminą umowę o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa zadania: „Przebudowa dróg gminnych nr 190525N (ul. Miła), nr 190598N (ul. Spokojna), nr 190603 (ul. Piękna), nr 190577N (ul. Leśna) w Nidzicy.” W umowie tej zapisano m.in., że dofinansowanie będzie przekazane na łączną kwotę 3.000.000 zł z zastrzeżeniem, że suma środków własnych Gminy nie może być niższa niż 50% wartości zadania. Kwotę dotacji ustalono ostatecznie na 2.132.492 zł w aneksie do umowy¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 119-134, 147-148)

2.5. Dotacje przekazane przez Urząd Wojewódzki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i rozliczone w terminie. I tak:

2.5.1. Zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich.

W Urzędzie były prowadzone sprawy z zakresu ustaw z dnia: 28 listopada 2014 roku Prawo o aktach stanu cywilnego, 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych¹⁵ oraz 24 września 2010 roku o ewidencji ludności,¹⁶ tj. całego zakresu zadań zleconych dotyczących spraw obywatelskich. Dokumenty były rejestrowane w systemie elektronicznym¹⁷ oraz (częściowo) w zestawieniach papierowych. Oględziny przeprowadzone podczas tej kontroli wykazały, że wrywkowo sprawdzone liczby załatwionych spraw w 2015 r. (w poszczególnych grupach) były zgodne z podanymi w zestawieniu do Urzędu Wojewódzkiego.

Pracownicy Urzędu w 2015 roku, w ramach realizacji zadań z ww. zakresu, m.in.:

- sporządzili 552 akty stanu cywilnego (o 10,2% więcej niż w 2014 roku),
- wydali 3.108 aktów stanu cywilnego (o 4,1% więcej),
- sporządzili 1.775 przypisków w aktach stanu cywilnego (o 99,0% więcej),
- dokonali 692 zameldowań, wymeldowań, zgłoszeń wyjazdu na pobyt stały (o 58,8% mniej),
- wydali 2.307 dowodów osobistych (o 3,6% mniej),
- przygotowali 74 decyzji administracyjnych (o 58,4% mniej niż w roku 2014).

(dowód: akta kontroli str. 135-136, 198-214)

Analiza wybranych decyzji administracyjnych: wszystkich 12 w zakresie zmian imion i nazwisk, 9 (z 19) w sprawie sprostowań, uzupełnień i wpisania do księgi aktów

¹² Zarządzenie Nr 456/2012 Burmistrza Nidzicy z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie zasad przekazywania środków dla jednostek organizacyjnych gminy i dotacji dla instytucji kultury oraz odprowadzenia dochodów przez jednostki budżetowe do budżetu gminy.

¹³ Wyjątek stanowiła kwota 118.812 zł, przekazana w dniu 1 czerwca 2015 r., ponieważ na rachunek Gminy środki te wpłynęły 29 maja (w piątek) w sesji popołudniowej.

¹⁴ Patrz przypis nr 10.

¹⁵ Dz. U. z 2010 r., nr 167, poz. 1131 ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2015 roku, poz. 338.

¹⁷ Systemy komputerowe do obsługi poszczególnych spraw używane w 2015 r. to „BUSC” w zakresie aktów stanu cywilnego, „PESEL” – dowodów osobistych i ewidencji ludności.

urodzenia i małżeństwa oraz 10 (z 43) w sprawach meldunkowych wykazały m.in., że:

- wnioski były zarejestrowane zgodnie z terminem ich złożenia,
- należne opłaty skarbowe były złożone,
- sprawy były wszczęte i załatwione w terminie wynikającym z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego („Kpa”)¹⁸,
- decyzje (postanowienia) były podpisane przez osoby posiadające właściwe upoważnienia, zawierały prawidłową podstawę prawną ich wydania oraz uzasadnienie (lub zapis o odstąpieniu od uzasadnienia według art. 107 § 4 Kpa),
- potwierdzenie odebrania lub adnotację o braku możliwości dostarczenia decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 135-136, 198-214, 245)

2.5.2. Zadania zlecone z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

Z danych przekazanych przez Ośrodek wynika, że w 2015 r. wydatkował on 8.239.849 zł, tym 1.418.987 zł środków funduszu alimentacyjnego w ramach rozdziału 85212 (w §3110). Świadczenia z tego tytułu pobierały 203 rodziny (214 w 2013 r. i 219 w 2014 r.). Do pobierania świadczeń uprawnionych było 317 osób (337 w 2013 r. i 347 w 2014 r.), a świadczenia te wypłacono 4.098 osobom (4.382 w 2013 r. i 4.138 w 2014 r.).

W latach 2013-2015 z tytułu świadczeń alimentacyjnych:

- 1.482.182 zł wypłacono osobom uprawnionym w 2013 r.; dłużnicy alimentacyjni zwrócili 228.392 (w relacji do kwoty wypłaconych świadczeń stanowiło to 15,4% przy średniej krajowej 13,1%),
- 1.405.558 zł wypłacono w 2014 r.; dłużnicy zwrócili 231.017 zł (16,4% wypłaconych świadczeń przy średniej krajowej 13,9%),
- 1.418.987 zł wypłacono w 2015 r.; zwroty należności to 323.355 zł (22,79%).

Dane te wskazują na wzrost skuteczności egzekucji zaległości od dłużników alimentacyjnych – o 1 punkt procentowy w 2014 r. (w stosunku do 2013 r.) i o 6,30 punktów procentowych w 2015 r. (w stosunku do 2014 r.).

W 2015 r. Ośrodek podjął m.in. następujące działania:

- przekazał komornikowi sądowemu 177 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
- zobowiązał 35 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy, jako bezrobotnych albo poszukujących pracy,
- poinformował, w 51 przypadkach, powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- wszczął 85 postępowań dotyczących uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wydał 77 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożył 72 wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego,¹⁹
- skierował 69 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 28-68, 141-143, 215-245, 279)

¹⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.

¹⁹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny, Dz. U. z 1997 r., nr 88 poz. 553 ze zm.

2.5.3. Inwestycje – drogi publiczne gminne (dział 600, rozdział 60016).

Dotacje na budowę dróg były wykorzystane na pokrycie zobowiązań Gminy względem wykonawcy zadania inwestycyjnego: „Przebudowa dróg gminnych nr 190525N (ul. Miła), nr 190598N (ul. Spokojna), nr 190603 (ul. Piękna), nr 190577N (ul. Leśna) w Nidzicy. Zadanie to zostało zrealizowane w terminie wynikającym z umowy z Wojewodą, a w wyniku realizacji ww. zadania wybudowano m.in.: dwukierunkowe ulice o łącznej długości 1.860 m z nawierznią z betonu asfaltowego, wraz z przyległymi zatokami postojowymi i chodnikami z kostki betonowej, sieć kanalizacji deszczowej o łącznej długości 1.505 m oraz zamontowano latarnie oświetleniowe (39 szt.).

Ogłędziny dróg, przeprowadzone podczas tej kontroli wykazały m.in., że przebudowano ww. ulice, wykonując nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego, zatoki postojowe i chodniki z kostki betonowej oraz wybudowano (oznakowano) przejścia dla pieszych. W ramach budowy uzbrojenia technicznego dróg wykonano wpusty uliczne, studzienki kanalizacji deszczowej, szafki teletechniczne, a na ulicy Miłej, Spokojnej i Pięknej ustawiono latarnie oświetleniowe. Ulice te zostały wpisane do ewidencji środków trwałych Gminy z nowymi wartościami (po przebudowie).

(dowód: akta kontroli str. 109-134, 147-161, 245-253, 286-327)

2.6. Środki finansowe na wydatki związane z realizacją spraw obywatelskich były wydatkowane w kwocie zgodnej z przyznaną dotacją.

Środki finansowe na świadczenia alimentacyjne Gmina otrzymała z Urzędu Wojewódzkiego i przekazała do MOPS w kwocie 8.387.279 zł, natomiast Ośrodek wydatkował 8.239.849 zł, to jest o 147.430 zł mniej niż otrzymał na ten cel. W tej sytuacji, w dniu 30 grudnia 2015 r. MOPS zwrócił na rachunek budżetu Gminy kwotę 155.516 zł, wykazując w rozliczeniu m.in. 147.430 zł w ramach rozdziału 85212 § 2010. W tym samym dniu Urząd dokonał zwrotu tych środków na rachunek Urzędu Wojewódzkiego. Niewykorzystane środki zostały zwrócone w terminie wynikającym z art. 168 ust. 3 ustawy o finansach publicznych (31 stycznia roku następnego).

Przyczyną niewykorzystania środków na świadczenia alimentacyjne były: mniejsza liczba złożonych wniosków przez osoby uprawnione, wydanie przez Ośrodek decyzji odmownych i zgony osób uprawnionych.

(dowód: akta kontroli str. 27-35, 52, 68, 139-143, 146, 198-199, 254-262)

2.7. Analiza wykazała, że kwoty dotacji przyznanych w 2015 r. były zgodne z wykazanymi przez Gminę w sprawozdaniu Rb-50, tj. na zadania zlecone z zakresu:

- spraw obywatelskich – 185.793 zł (kwota po zwiększeniu w 2015 r.),
- świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych – 8.387.279 zł (dotacja po ustaleniu ostatecznej kwoty), wykorzystanie – 8.239.849 zł.

(dowód: akta kontroli str. 4-17, 263-264)

2.8. W 2015 r. Gmina nie otrzymała dotacji celowych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich w zakresie administracji rządowej, to jest spraw obywatelskich oraz świadczeń alimentacyjnych. Dotacje ze środków europejskich nie były przyznane także na budowę dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 283)

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Olsztyn, dnia 23 marca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontroler
Marian Staszewski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli

.....
Andrzej Zysk

podpis

3/2/2015
Lent 2015
St. Ignace

ST. IGNACE

ST. IGNACE